

stvom. — Hvala mu! — Dinarski dan Jug. Matice 370 Din.

— **Školski muzej u Učiteljskom Domu u Beogradu.** Otpočeo je rad na obnavljanju muzeja. Muzej je dobio lokal, najpo-trebnejša materijalna sredstva, alat za rad i nešto sačuvanih objekata. U upravi su muzeja gg. Petar Đurić, Jovan Milijević, Tereza Milerovala i Jovan Telebaković učitelji u Beogradu, kojima se treba obra-ćati za potrebna obaveštenja.

— **Prosvetni Savet u Beogradu.** Dr. Korošec je postavil tudi nove člane Prosvetnega Saveta in »Narodna Prosveta« piše sledeče o tem: Na predlog min. prosvete g. dr. A. Korošca potpisan je ukaz, kojim se postavljaju: za predsednika Glavnog Prosvetnog Saveta g. Pavle Popović, rektor Univerziteta, a za re-dovne članove gg. Zika Vidanović, pom. min. prosvete, Milan Karić, nač. odeljenja za srednju nastavu, Steva Marković, nač. odeljenja za osnovnu nastavu, Milivoje Simić, rektor pedagoške škole, dr. Vlad. R. Petković, dr. Miloš Trifunac i dr. Drag. Anastasijević, prof. Univerziteta, Jovan Dravić, Jeremija Živanović, pred-sednik profesorskog Društva, Simita Cvet-ković, direktor gimnazije, Rajko St. Mi-čić, referent min. prosvete i dr. Vlada Stanojević, san. potpukovnik. Za vanred-ne članove Gl. Prosvetnog Saveta na osnovu čl. 8. Zakona o uređenju Glavnog Prosvetnog Saveta postavljeni su: 1. Mi-lutin Stanković, učitelj iz Beograda i predsednik Jugoslovenskog Učiteljskog Udruženja; 2. Dr. Nedeljko Košanin, re-dovni profesor Univerziteta; 3. Jeremija Novitović, inspektor Ministarstva Prosvete; 4. Mihailo Stojančević, direktor II. muške gimnazije u Beogradu; 5. Ilija Lalević, direktor IV. muške gimnazije u Beogradu; 6. Milan Đuković, direktor gimnazije iz Sarajeva; 7. Božidar Đorđe-vić, direktor gimnazije iz Požarevca; 8. Vladimir Vojinović, direktor gimnazije iz Čačka; 9. Vasa Lavrićević, profesor iz Splita; 10. Zivojin Đurđević, direktor gimnazije iz Kruševca; 11. Rista Sušnjić, učitelj iz Sarajeva; 12. Iva Radovanović, učitelj iz Splita; 13. Nikola Rakić, direk-tor gimnazije iz Skoplja. Uidućem broju saopštićemo imena postavljenih iz Za-greba i Ljubljane. — Značilno pri tem imenovanju je to, da je bil za hrvatsko delegiran kot član Ivan Tomašić, ki je znan separatist, a se niso upali tega publicirati, kakor tudi ne članov za Slo-venijo.

— **Uspehi usposobljenostnih izpitov v Ljubljani.** Usposobljenostni izpiti za osnovne in meščanske šole, ki so se vršili od 4.—12. novembra t. l. pod pred-sedstvom ravnatelja A. Doklerja, so ime-li sledeče uspehe: a) dopolnilni izpit iz srbohrvaščine je napravila s. Eleonora Kozole; b) specialni izpit za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom je na-pravila Ljudmila Pirjevec, iz francošči-ne pa Vera Fischer; c) izpit za osnovne šole so napravili gg.: Bačić Bogomir, Fetič-Frankheim Oton, Frece Valentin, Furlani Leopold, Gergič Jurij, Gorup Franc, Horvat Franc, Hvatal Franc, In-kret Alfonz, Kavčič Drago, Klanšek Bernard, Mihečič Ivo, Mrak Jože, Roz-man Franc, Škender Oton, Svete Stan-ko, Vodopivec Stanko, Villitzer Alojzij, Zukovec Franc, Andrejka Uršula, Bele Denise, Brandstätter Marijeta, Čampa Angela, Debeljak Alojzija, Del Cott Vi-da, Demšar Antonija, Fatur Julija, Ga-bršek Marija, Grohar Valentina, Hirš-man Vida, Hočevlar Terezija, S. Rozalija Horvat, Jarc Vera, Jazbar Stefanija, Je-lenc Božidara, Jesih Ivana, Kecelj Ma-rija, Konečnik Milena, Kostanjec Le-opoldina, Lehman Emilija, S. Morovičanin Flavijs, Peršič Ana, Petrič Marija, Petrovič Albina, Podbevšek-Ravnikar Stefanija, Pucej Ivana, Schrott Marija, Slapšak Jerica (z odliko), Špan Ana, Tanko Marija, Turek Alona, Vardjan Gabrijela, Vodopivec-Velušček Marija, Volk Cecilija, Vrbáč Pavla, Župančič Vida in Znidaršič Justina. — 3 kandidati so bili reprobirani, 2 sta med izpitom od-stopila.

— **Za Belokrajino se je ustanovila podružnica Slovenskega planinskega društva,** ki ima poleg drugih lepih na-črtov tudi namen zgraditi na Mirni gori (1048 m) pri Planini, okraj Črnomelj, že-lezniška postaja Semič, planinski dom. Zaradi lahkega dohoda (1½ ure od Se-miča, pot je markirana), prekrasnega razgleda (Ljubljana preko Novega me-st, cela Belokrajina, preko Karlovca do Zagreba), romantične okolice, zdra-vega planinskega zraka, bujne gozdne narave bode kočja postala pravo pla-ninsko zdravilišče. Koča torej ne bo sa-mo v zabavo prekrasne narave željnim turistom, temveč predvsem v humani-tarne namene — bolnim dati zopetnega zdravlja. Ta planinski dom se gradi s

pomočjo dobrosrčnih ljudi. Podpisani odbor se obrača na vse, ki so dobre vo-lje in blagega srca, da pripomorejo vsak po svoji moči in blagodušnosti do ured-ničenja tega prelepega načrta. Ako vsak, ki dobi ta letak v roke pošlje vsaj 10 di-narjev, bode zbranega 20.000 Din. — Ta vsota, poleg že drugih zasigurnih do-hodkov, bode zadostovala, da se načrt uredniči. Imena darovalcev bodo zabe-ležena v posebni knjigi planinskega do-ma, kot trajen dokaz njih dobrosrčnosti poznejšim rodovom. Ako nam bodo cenj. tovariši(-ice) pomagali, zasigramo v koči izredne cene za učiteljstvo. — Za odbor Belokranjske podružnice SPD: Zagažen Iv., preds., šolski upravitelj na Planini. — Dr. Küsel Božidar, podpred-sednik. — Čebular Albin, tajnik. — Ka-stelic Jože, blaginik. — Dr. Šerko Ivan, dr. Matjašič M., dr. Čerček Ivan, Kaki Matija, odborniki.

— **Šolsko vodstvo v Letušu** ima na razpolago večjo množino jabolčnih div-jakov, vzgojenih iz pešk lesnik. Cena 25 do 75 par za takojšnjo naročilo, spomla-di 25% višje.

— **Za glasbeno delce »Vino in vođa.** Prepri med njima v spevih« se je oga-silo na moje naznanilo po časnikih do sedaj 362 naročnikov. — Ker se začne delce še ta mesec tiskati in ker se bode število tiskanih izvodov ravna lo po številu oglašanih naročnikov, vabi podpisane tem potom še enkrat poedi-na šolska vodstva oziroma cenj. tovari-še in tovarišice, ki bi se utegnili za ome-njeno publikacijo zanimati, da se ogia-se pravočasno kot odjemniki, ker se na po-znejša naročila ne bode moglo ozirati. — Anton Kosi, Središče ob Dr.

— **»MIKLAVŽ PRIHAJA«, trije pri-zorčki. Spisal dr. Ivan Lah. Uglasbil F. J. Izšlo v knjiž. »Šolski oder«. Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Cena 6 Din, glasbeni del posebe 4 Din. Igrica je zelo primerna, posebno sedaj za Miklavža za šolske odre in sokolska društva. Vsa društva, ki prirede nastop Miklavža opozarjamo, da naj posežejo po knjižici. Uprizoritev ni težka in ne zahteva mnogo priprave. Igrica je bila že na večih krajih uprizorjena in je zelo efektno učinkovala, posebno z glasbo skupno.**

Izvanredan lek protiv svih vrsta reumatizma. Posle ovoga groznoga rata naš narod mnogo pati od reumatizma, a mnogi ne znaju da se ta bolest dađe sa-da lako i brzo izlečiti lekom Radio-Bal-samica dr. Rahlejeva. Još u Rusiji dr. Rahlejev posvetio se je izučavanju toga leka, te je njegov dugogodišnji rad uro-dio zaslužnim plodom. Pre dve godine ispitujući svoj lek u Sloveniji postigao je dr. Rahlejev izvanredne rezultate ta-ko, da je danas njegov lek priznat kao jedino i najbolje sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. O njegovoj lekovitosti svedoče najbolje potvrde profesora i le-kara te zahvalna pisma izlečenih boles-nika. Radio-Balsamica veoma brzo de-luje neostavlja nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu i apsolutno je ne-škodljiv srcu. Sa dve do tri flašice Ra-dio-Balsamica izleči se ma i najstariji reumatizam. Lek se izradjuje i dobiva u Laboratoriji Radio - Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

Imenovanja in napredovanja.

OBLASTNI IN SREZKI NADZORNIKI ZA MARIBORSKO OBLAST.

Kralj je podpisal ukaz, s katerim se postavljajo:

Za oblastnega prosvetnega referen-ta v mariborski oblasti v 3. grupi I. kat. dr. Leopold Poljanec, višji šolski nad-zornik v Ljubljani; za oblastnega šol-skega nadzornika za osnovno šolstvo pa Henrik Schell, šolski upravitelj v Konji-cah, v 1. grupi II. kat.

Za srezke prosvetne referente za osnovne šole v mariborski oblasti: za srez Maribor levi breg Ivan Toma-žič, šolski upravitelj v Mariboru, v 1. grupi II. kat.; za srez Maribor desni breg in Konjice: Matija Lichtenwaller, srezki šolski nadzornik v Mariboru, v 1. grupi II. kat.; za srez Dravograd: Peter Močnik, šolski upravitelj v Tolstem vr-hu nad Guštanjem, v 1. grupo II. kat.; za srez Slovenjgradec: Miloš Grmov-šek, šolski nadzornik v Šmarju, v 1. gru-pi II. kat.; za srez Šmarje-Rogatec-Ko-zje: Hinko Šumer, šolski upravitelj v Šmarju, v 1. grupi II. kat.; za srez Ptuj: Ivan Koropec, šolski upravitelj v Vele-nju, v 1. grupi II. kat.; za srez Ljutomer-sko-radgonski in dolnje lendavski: Fran Karbaš, šolski nadzornik v Ljutomeru, v

1. grupi II. kat. in za srez Murska Sobo-ta: Fran Cvetko, šolski upravitelj v Vučji vasi, v 1. grupi II. kat.

Oblastni in srezki nadzorniki.

Na predlog ministra za prosveto g. Pribečevića sta imenovana za oblastne-ga nadzornika za osnovno šolstvo v ljubljanski oblasti g. Engelbert Gangl, re-ferent pri prosvetnem oddelku v Ljub-ljandi, Za srezkega nadzornika za me-sto Ljubljano Andrej Rapč, učitelj v Ljub-ljani. Za srez Ljubljana okolica: Mihajlo Kosec, šolski upravitelj v Trebnjem in Andrej Škulj, učitelj v Ljubljani. Za srez Brežice-Sevnica-Laško: Fran Drnovšek, šol. uprav. v Sevnici; srez Kamnik: Mir. Pretner, učitelj v Ljubljani. Srez Kočev-je: Božidar Betriani, šolski upravitelj v Kočevju. Srez Kranj: Vilibald Rus, šolski upravitelj v Kranju. Srez Krško: Le-opold Levstik, šolski upravitelj v Krš-skem. Srez Litija: Ivan Bezeljak, šolski uprave-telj. Srez Logatec: Franc Merljak, učitelj v Ljubljani. Srez Novo mesto: Davorin Matko, šolski upravitelj v No-vem mestu. Srez Radovljica: Janko Ba-raga, šolski upravitelj na Koroški Beli.

Upokojeni oblastni in srezki nadzorniki in učitelji.

Dosedanji šef prosvetnega oddelka za Slovenijo v Ljubljani, Fran Vadnjal, je stavljen na razpoloženje zač. šefu pro-svete Eng. Ganglu.

Umirovljeni so s pokojnino, ki jim pripada po službenih letih: dr. Janko Bezjak, pokrajinski nadzornik za srednje šole v Ljubljani. Josip Novak, oblastni šolski nadzornik za osnovne šole ljub-ljanske oblasti, Fortunat Lužar, oblastni šolski nadzornik za osnovne šole mari-borske oblasti. Janko Bajec, šolski upra-vitelj v Št. Vidu pri Ljubljani. Avgust Pirc, stalni učitelj v Ljubljani. Avgust Poberaj, stalni učitelj v Št. Vidu pri Ljubljani. — Kot srezki šolski nadzor-nik je razrešen službe Janko Grad v No-vem mestu.

Imenovanja in premestitve.

Za stalno učiteljico na Dobrovi je imenovana Lucija Trampuš, učiteljica v Ljubljani; v Žužemberku za stalno učiteljico Ema Zamejč, učiteljica v Peči-cah; v Cirkovcah za stalno učiteljico Antonija Ravnič, učiteljica v Leiters-bergu pri Mariboru; na Viču pri Ljub-ljani Emilija Kaligar, učiteljica v Ljublja-ni; v Olmlju Irena Firm-Slemenšek, učiteljica v Hočah; v Trzihu za šolskega upravitelja na osnovni šoli Hinko Pater-nost, učitelj na Trati; v Ljubljani za stal-no učiteljico Alojzija Dostal, učiteljica na Ptujski gori; v Sv. Lenartu pri Škofji Loki za stalnega učitelja Rupert Smolik, učitelj v Starem trgu pri Rakeku; v Ra-dečah Marija Šterk-Jurca, učiteljica v Hajdini; v Begunjah pri Cerknici za šol-skega upravitelja Valentin Doljak, učitelj v Hotedrščici; v Št. Vidu pri Cerknici za šolskega upravitelja Alfred Vodo-pivec, šolski upravitelj v Begunjah pri

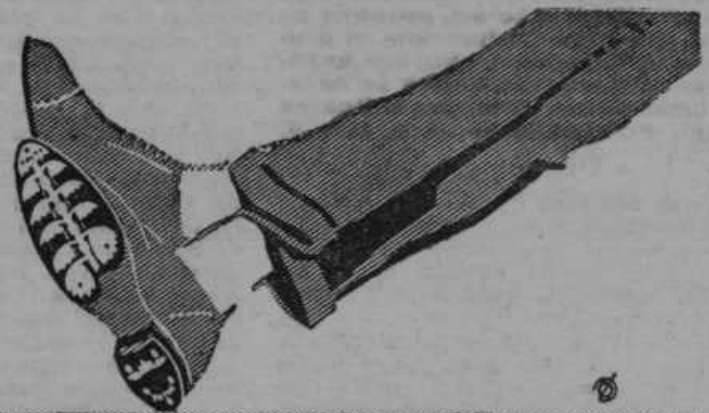
Cerknici; na Vrhniki za šolskega upra-vitelja Emil Schiffrer, stalni učitelj na Vrhniki, za stalnega učitelja pa Ivan Štrekelj, šolski upravitelj istotam; v Dolnjem Karteljevu za šolskega upravi-telja Srečko Borštnik, učitelj v Novem mestu.

Na prvi meščanski šoli v Ljubljani za ravnatelja Maks Hočevlar, srezki šolski nadzornik za osnovne šole v Ljubljani in meščanske šole v ljubljanski oblasti. Na vladnici državne moške učiteljske šole v Mariboru za stalnega učitelja Fran Fink, srezki šolski nadzornik za osnovne šole v Mariboru in za me-ščanske šole v mariborski oblasti.

Za šolskega upravitelja v Cerkljah pri Krki Karel Rostohar, srezki šolski nadzornik v Krškem; za šolskega upra-vitelja v Kropi Josip Pleničar, srezki šol-ski nadzornik v Radovljici; za šolskega upravitelja v Dobovi Simon Gajšek, sre-zki šolski nadzornik v Brežicah; za šol-skega upravitelja v Šmartnem ob Paki Avgust Rozman, šolski upravitelj v Št. lju pri Velenju; za šolskega upravitelja v Stoprcih Slavko Črnigoj, srezki šolski nadzornik v Litiji in šolski upravitelj v Sv. Križu pri Rogaški Slatini; za šolske-ga upravitelja v Olmlju Stefan Firm, srezki šolski nadzornik v Ptuj in šolski upravitelj v Hočah.

Na moški osnovni šoli Ptuj-okolica za šolskega upravitelja Ivan Žolnir, sre-zki šolski nadzornik v Prevaljah; v Gan-čanih za šolskega upravitelja Aleksan-der Neržima, srezki šolski nadzornik v Murski Soboti; za šolskega upravitelja v Vidoncih Julij Kontler, srezki šolski nadzornik v Dolnji Lendavi; za stalnega učitelja v Kočevju Alojzij Peterlin, sre-zki šolski nadzornik v Kočevju; v Meki-njah za šolskega upravitelja Ivan Primo-žič, srezki šolski nadzornik v Kamniku.

V prosvetnem oddelku v Ljubljani: za ravnatelja Ferdo Juvanec, srezki šol-ski nadzornik v Logatcu; za stalnega učitelja Urh Pavlica, stalni učit. v Ljub-ljani; na IV. deški osnovni šoli v Ljub-ljani za šolskega upravitelja Fran Škulj, srezki šolski nadzornik v Ljubljani; v Sv. Križu pri Rogaški Slatini za šolske-ga upravitelja Miloš Verk, učitelj v Sv. Križu pri Rogaški Slatini; v Hočah za šolskega upravitelja Ivan Robnik, šolski upravitelj v Sv. Jurju ob Pesnici; za stalno učiteljico Ema Robnik-Regoršek, učiteljica v Sv. Jurju pri Pesnici; v Št. Vidu nad Ljubljano za šolskega upravi-telja Ivan Šmajdek, šolski upravitelj na Krtni; na Krtni za šolskega upravitelja Ivan Štrukelj, srezki šolski nadzornik v Ljubljani in šolski upravitelj na Viču; v Novem mestu za stalno učiteljico Josi-pina Ahačič, stalna učiteljica v Mokro-nogu; v Lajtersbergu - Krčevini pri Ma-riboru za stalnega učitelja Ivan Klemen-čič, učitelj na Ptujski gori; v Sv. Jurju pri Taboru za stalnega šolskega upra-vitelja Ferdo Rosenstern, šolski upravitelj v Sv. Petru pri Mariboru; v Bohinjski Bistrici za stalnega šolskega uprave-telja Fran Silvester, učitelj v Ljubljani; v

Palma kaučuk pete in podplati

omogočajo elastični, tihi hod, štedijo Vaše noge in Vašo obu-tev ter so trpežnejši nego usnje.

Svetakovcih za stalnega šolskega upravitelja Ambrož Rusjan, stalni šolski upravitelj v Dobu; v Radovljici za stalnega šolskega upravitelja Drago Hude, stalni učitelj na Jesenicah, vsi po službeni potrebi.

— **Imenovanja v ministrstvu prosvete.** Za pomočnika ministra prosvete je imenovan dosednji nastavni inspektor Todor Radivojevič, za šefa oddelka za osnovno šolstvo pa Stevan Marković, ravnatelj ženskega učiteljskega v Sarajevu. Za načelnika umetniškega oddeljenja v ministrstvu prosvete je bil ponovno imenovan prejšnji načelnik tega oddeljenja gospod Risto Odavič. Dosedanji načelnik dr. Branko Šenoa je bil premeščen na obrtno šolo v Zagreb, kjer je preje služboval. Za načelnika splošnega oddelka ministrstva prosvete je imenovan dosednji referent dr. Milan Glavinč. Za načelnika za srednješolsko izobrazbo v prosvetnem ministrstvu je imenovan dosednji inspektor Ilija Maričič.

— **Napredovanje v položajnih grupah:** Dr. Jože Lovrenčič, profesor na II. državni realni gimnaziji v Ljubljani iz 7. grupe I. kat. v 6. grupo I. kat.; Gjuro Iv. Lesica, učitelj v Ljubljani iz 2. grupe II. kat. v 1. grupo II. kat.; Martin Šterk, učitelj v Radečah iz 2. grupe II. kat. v 1. grupo II. kat.; Bogomir Zdošek, šolski upravitelj v Zireh iz 3. grupe II. kat. v 2. grupo II. kat.; Leopold Hladnik, šolski upravitelj v Zireh iz 3. grupe II. kat. v 2. grupo II. kat.; Rudolf Dostal, strokovni učitelj na drž. zavodu za gluhe in slihe v Ljubljani iz 2. grupe II. kat. v 1. grupo II. kat.

— **Imenovani so z ministrskim odlokom za stalne učitelje in učiteljice:** v Trzinu Josip Wider, do sedaj šolski upravitelj; Josip Špenko v Komendi; Julij Mayer za stalnega šolskega upravitelja v Dobu; Josipina Borštnik - Mikolič v Dojnjem Karteljevem; Rudolf Wagner v Mokronogu; Vida Dereani - Krašovec v Žužemberku; Josipina Herbst v Hajdini; Angela Gregorič - Mandelj v Moste; Marjeta Vodušek v Framu; Avgust Krašovec za stalnega upravitelja v Trebelnem; Vladko Rapč za stalnega učitelja v Mostah; Justina Žnidaršič v Starem trgu pri Rakeku; Branko Čeh in Vladko Voglar na deški osnovni šoli v Slovenski Bistrici; Helena Potočnik v Zalogu; Saša Dominko v Miren pri Trebnjem; Viktor Knapič v Zalec pri Laškem; Rudolf Pečjak v Trzin; Stefanija Lovrec v Žitečko vas; Vilko Grundner v Kropu; Joža Serajnik v Radovljici; Fran Mervar za šolskega upravitelja v Ambrusu; Mara Mervar - Vehovec za stalno učiteljico v Ambrusu; Ciril Dequal za šolskega upravitelja v Dvoru; Josip Križman v Kalobje; za učiteljice ženskih ročnih del: Mila Kubica v Laški trg; Miroslava Jurko-Gnus v Dol pri Hrastniku; Marija Vertovšek v Poljčane; Zora Hiti v Središče ob Dravi.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učitelstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potem Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, šte. 6.

Ocene.

— **k** Kratak repetitorij Anatomije, vadnemcem za kolegije in rigorozne po Breitensteinovih repetitorijih, poslovenil univ. profesor Dr. Janez Plečnik. I. Skelet, Splošna knjižnica št. 40. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, 1924. Strani 80. Cena broš. Din 24.

— **P**rimerno razdelitvi Anatomije živčevja v šestere sistemov je založba uredila izdajo »Repetitorija Anatomije« na ta način, da založi vsak sistem v posebnem broširanem zvezku »Splošne knjižnice« in sicer v zvezkih št. 40–45: I. Skelet, II. Mišičje, III. Drobje, IV. Žilje, V. Živčevje, VI. Čutila. Zadnjemu zvezku bosta še dodana splošen uvod in kazalo k skupnemu delu, s katerim vred bo vseh šest zvezkov vezanih skupno v enotno knjigo. Pravkar je izšel prvi

teh zvezkov kot št. 40 »Splošne knjižnice«, ki obravnava »Skelet«. Knjižica, ki je prirejena po znanih Breitensteinovih repetitorijih, bo izvršino služila v prvi vrsti medicincem, za ponavljanje snovi za kolokvije in rigorozne, a tudi zdravnikom in strokovnjakom, kot priročna knjiga, ker obsega v stisnjeni, kratki obliki, a izčrpno ves sistem človeškega skeleta. Iz praktičnih razlogov repetitorija je založba izdala knjižico v malem priročnem ali žepnem formatu.

— **k** Na pravem potu. Pesmi zložil Matej Stergar, Ljubljana, Japljeva cesta šte. 2. Pesnik je 80 let star, gluhi in slepi, ne vidi več ne brati, ne pisati. Dober prijatelj mu po narekovanju napiše vse, kar treba. Le s to pomočjo je bilo mogoče spraviti na dan te važne pesmi, ki morejo zanimati vse učne zavode, izobraženo šolstvo in vsi inteligentni. Cena 3 Din. Preplačila le hvaležno sprejemajo.

— **k** Euripides, Medea. — Tragedija v petih dejanjih. Prevaj. dr. Fr. Bradač. — Založila Ig. Kleimayr & Ferd. Bamberg, d. z. o. z. v Ljubljani. Cena broširani knjigi Din 14.

Vrsto naših prevodov iz klasičnih književnosti je pravkar pomnožil prof. dr. Bradač s svojo uspešno poslovenitvijo Euripidovega veledele. Vsa naobrazena mu bo hvaležen, zakaj tragedija Jazanove soproge, barbarke in čarodejke Medee, ki v svoji osveteželjni boli na močve iznevero umori Jazonu nevesto, tasta in končno celo svoja lastna otroka, ki ju je imela z njim, je vživel svoji strahotnosti tako pretresljivo človeška, tako večno sodobna snov, da se niti čitatelj XX. veka ne more odigniti njenemu mogočnemu dojmu. Kakor slišimo je »Medea« na repertoarju Narodnega gledališča; zato bo Bradačeva izdaja s svojim spretnim in lahkomuvenim predgovorom vsakemu gledalcu dobrodošla priročnica in vodnica. Se posebej je priporočamo tudi dijaštvu in št. profesorjem v rabo pri klasičnem in zgodovinskem pouku.

— **k** Dr. Alfred Šerko: Živčevje človeka I. knjiga: Anatomija, Splošna knjižnica, znanstvena zbirka št. III. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna, 8^a strani 293 + VIII z 100 slikami. Cena broš. Din 150, vez. Din 160.

Naše znanstveno slovstvo, ki je prešlo komaj začetek razvoja, je v dobri našega osvobodjenja, z ustanovitvijo slovenskih srednjih in osnovnih šol in posebno slovenske univerze v Ljubljani dobilo nov razmah. Slovenska literatura učnih knjig za srednje in strokovne šole je danes že vsestranski častno zastopana, precejšnjo vrzel pa imamo v raznih panogah znanstva in še v posebnem, kar se tiče učbenikov in pomožnih knjig za našo slovensko univerzo. Posebno naša medicinska literatura je bila skoraj nenaečeta. Pa tudi ta veja našega znanstvenega slovstva je v zadnjem času začela zeleneti. Dobili smo kar dve novi slovenski medicinski knjigi. Poleg repetitorija splošne Anatomije prirejenega po univ. prof. Dr. Janez Plečniku, katerega I. zvezek »Skelet« je pravkar izšel in kateremu bo sledil v kratkem še II. zvezek: »Mišičje« in potem v doglednem času še ostali sistemi, je agila založnica Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani pravkar izdala novo lepo in okusno opremljeno, bogato (s 100 slikami) ilustrirano, 293 strani oktava obsegajočo znanstveno knjigo: Dr. Alfred Šerko: Življenje človeka, I. knjiga Anatomija, ki je izšla kot III. zvezek znanstvene zbirke »Splošne knjižnice«. To novo izvršno knjigo pozdravljamo tim topleje, ker je novum v slovenski in sploh v jugoslovanski znanstveni literaturi. Knjiga obravnava v štirih delih: centralno in periferno živčevje, živčne proge in sekcijo živčevja, in podaja h koncu še zgodovinski pregled o proučevanju živčevja. Kakor je omenjeno, je knjiga, ki je tiskana na finem papirju, z zelo ličnimi tiskami, bogato ilustrirana s 100 nabornimi slikami. Napram tujezščnim takim knjigam, ki stanejo danes horendne zneske, je nastavljena cena gotovo skromna, posebno v očigled njeni okusni in bogati opremlitvi. Te I. knjigi »Anatomija živčevja« bi imele pod istim naslovom slediti v doglednem času še II. in III. knjiga: »Fiziologija« in »Patologija«. Od sprejema te prve svojevrstne knjige v javnosti bo odvisno, ali se bo čimprej — kakor je želeli — realiziralo to obetano nadaljevanje.

— **k** Književno predznananilo. V kratkem izide v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne Vebrov »Očrt psihologije«, ki je formalno namenjen propedeutičnemu pouku na srednjih šolah. Knjiga vsebuje v kratkih markantnih potezih osnovna vprašanja celokupne psihologije, opisne in razvojne ter je obenem zasnovana kot neobhodni ključ za ostale filozofske panoge, n. pr. za spoznavno teorijo, etiko, estetiko, psihologijo jezika, tudi metafiziko itd. Stvarno torej knjiga ne bo ustrezala samo svojemu neposrednemu namenu, temveč bo po njej s pridom segal vsak, ki si hoče pridobiti temeljne splošne psihološke naobrazbe in z njimi neobhodno podlago za uspešno umevanje in pravilno ocenjevanje ostalih filozofskih vprašanj. Fiziološki del knjige je napisal profesor dr. A. Šerko in bo torej knjiga tudi z naravoslovne strani strokovno izvršna. Posebnost na knjigi je tudi oddelek »Zgodovina psihologije« izpod peresa dr. Aime Sodnikove, ki prikazuje jasno in precizno razvoj psiholoških idej od Aristotela do naših dni. V razmerju z obširnostjo in temeljitostjo, ki je odobrena od prosvetnega oddelka, bo cena posameznemu izvodu nizka.

— **k** Predpisi za zaščito delavstva. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Str. 194. Cena s poštnino Din 36.

Naša industrijska, obrtna in trgovska podjetja so prišla dostikrat v zadrego in navzkrižje z inspektoratom dela, ker niso poznali predpisov, ki so veljavni za zaščito delavstva. Sedaj

je izdala vse take predpise z najnovejšimi vred Tiskovna zadruga v posebni knjigi. Knjiga obsega zakon o inspekciji dela, pravilnik o higienskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih, pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev, uredbi o odpiranju in zapiranju obratov ter pravilnik o podaljševanju delovnega časa. Na knjigo opozarjamo vse delodajalce in delojemalce.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v ponedeljek, dne 24. novembra 1924 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiju v Radomljah. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu poročilo tovariša Šmajdeka o učiteljski samopomoči. Odele skupnega kosila se je do 22. novembra 1924 javiti šolskemu upravitelju Antonu Krištofu v Radomljah. Udeležba strogo obvezna! Točno pol ure pred pričetkom zborovanja se istotam vrši odborova seja, katere naj se odborniki zanesljivo udeležijo.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ** ima na praznik dne 8. decembra 1924 ob poludne uri v šoli na Zidanem mostu svoje glavno zborovanje. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Letno poročilo a) tajnikovo, b) blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Volitev dveh pregledovalcev društvenih računov. 5. Določitev društvenine (proračun) za novo društveno leto. 6. Predavanje tovariša Vitka Jurko. 7. Slučajnosti. Tovarišice, tovariši! Zavedajte se svojih dolžnosti tudi napram svoji stanovski organizaciji, ki ne pozna privilegiranec, pač pa geslo »enake dolžnosti — enake pravice«. Polnoštevilne udeležbe se zato nadeja odbor.

Poročila:

— **SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 2. oktobra 1924 na Gomilskem. Od 33 članov je bilo prisotnih samo 12, a to radi skrajno s. abega in deževnega vremena, vsi drugi so se opravičili. Po običajnem pozdravu tov. predsednika se je zapisnik zadnjega zborovanja prečital.

Dopisi: Nato je tov. predsednik prečital dole dopise, in sicer Brzobjavko Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra s srčno zahvalo za izjavo vdanosti, katera brzobjavka se je poslala Njeg. Vel. kralju Aleksandru o priliki 50-letnice društva.

Odele »Učiteljskega zdravilišča« v Rogaški Slatini, oziroma pristopa društva ali posameznikov kot člana k zadrugi, se za enkrat ni moglo sklepiti in pride pri prihodnjem zborovanju ponovno na dnevni red.

Društvo pa pristopi kot član k »Podpornemu društvu učiteljskega naraščaja«.

Radl upokojitve vladnega svetnika in višjega šolskega nadzornika Engelberta Gangla se je vposlala na ministrskega predsednika g. Davidoviča brzobjavka z zahtevo, da odstopi od te namere.

Tovariš predsednik prečita nato poslovnih pism tovarišev Rad. Mejovška in Simona Goriška, ki sta odšla iz našega okraja, in sicer prvi k mariborskemu, a drugi h kočevskemu učiteljskemu društvu.

Poročila: O pokrajinski skupščini v Krškem nam je podal poročilo tovariš predsednik Zdošek, ki je ob zaključku poudarjal velik pomen skupščin ter izrazil željo, da bi se naj skupščine vsako leto udeležilo več tovarišev in tovarišic.

O glavni skupščini v Dubrovniku nam je poročala tovarišica gđc Ahtikova. Tudi ona se je priklopila želji tov. predsednika, da naj bi se glavne skupščine udeležilo več članov vsakega društva. Za svoje izvršno poročilo

je žela splošno odobravanje in predsednikovo zahvalo.

Predlogi: UJU naj se zavzame za nas, da dobimo brezplačno vožnjo po vseh železnicah v času počitnic, kakor imajo v Uniji in drugih naprednih državah v svrhu spoznavne domovine.

Sledilo je še nekaj lokalnih internih predlogov in zadev.

— **ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 4. oktobra t. l. v Rogaški Slatini. Od 67 članov navzočih 42 ter 4 gostje.

Predsednik tov. Šumer se spominja smrti vrliga tov. J. Dimnika ter težkih časov, katere preživalja zavedno učiteljstvo. Minila pa bode tudi ta preizkušnja, kdor se je boji, naj gre, nihče ne bo žaloval za njim.

Zapisnik zadnjega zborovanja se odobri potem, ko je tov. Volavšek dobil zahtevano pojasnilo.

O državni skupščini v Dubrovniku je poročala tov. Jegličeva. Skrbno sestavljeno poročilo je prevečala stanovska navdušenost, nudila pa je tudi obilo zanimive snovi za zemljepisni pouk in nacionalno vzgojo.

V referatu »Temeljno vzgojno načelo« je tov. Verk razmotrival, v koliko se naj na polju vzgoje dosedanje izkušnje izpopolnijo z najnovejšimi pridobitvami psihoanalize.

Pri slučajnostih je bila sprejeta soglasno protestna resolucija.

Pedagoške in šolske drobtine.

— **Slovenska šola v Clevelandu.** V tekočem šolskem letu se je vpisalo v slovensko župno šolo pri sv. Lovrencu v Clevelandu 690 otrok. Zaenkrat manjka prostora za toliko učencev in se morajo otroci menjavati, da hodijo le po pol dneva v šolo. V kratkem pa uredi še štiri šolske sobe, tako da se bo lahko vršil reden pouk.

— **Učiteljski dom v Šabcu.** Učitelji podirske prosvetne oblasti so sklenili da si zgradijo v Šabcu svoj dom.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. okt. 1924 Din 585.345-70.

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, proti polletni odpovedi pa po 7%.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 4 Din se ne odgovarja.

Ne pozabite naročiti brezplačni album „KARO“ čevljev z dopisnico na naslov: **Dragotin Roglič, Maribor, Koroška c. 19.**

NAROČAJTE VSE ŠOLSKÉ POTREBŠČINE

UČITELJSKI TISKARNI IN TVORNICI UČIL IN ŠOLSKIH POTREBŠČIN

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6.